

**UCHWAŁA NR II/13/10
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 13 grudnia 2010 r.

w sprawie wniesienia skargi na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Śląskiego

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 w związku z art. 98 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz art. 3 § 2 pkt 7 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153 poz. 1270 ze zm.)

Rada Miasta Katowice

uchwała:

§ 1. Wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Śląskiego z dnia 3 listopada 2010 r., NP/II/0911/363/10, stwierdzające nieważność uchwały Nr LXV/1322/10 Rady Miasta Katowice dnia 27 września 2010 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków i trybu przyznawania stypendiów dla dzieci i młodzieży w ramach Miejskiego Programu Stypendialnego dla Uczniów Szczególnie Uzdolnionych „Prymus”, w całości, jako niezgodnej z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Argumenty prawne wniesienia skargi zawiera uzasadnienie do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Arkadiusz Godlewski

Uzasadnienie

do projektu uchwały Rady Miasta Katowice w sprawie wniesienia skargi na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Śląskiego.

Zgodnie z art. 70 ust. 4 Konstytucji RP – Władze publiczne zapewniają obywatelom powszechny i równy dostęp do wykształcenia. W tym celu tworzą i wspierają systemy indywidualnej pomocy finansowej i organizacyjnej dla uczniów i studentów. Warunki udzielania pomocy określa ustawa. W kontekście przedmiotu regulacji zawartej w zaskarżonej uchwale Rady Miasta Katowice warunki udzielania pomocy, o których mowa w cytowanym przepisie Konstytucji RP, określa ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), dalej zwana: ustawą. W ustawie tej, w przepisach Rozdziału 8a (Pomoc materialna dla uczniów), kompleksowo uregulowano warunki udzielania pomocy finansowej i organizacyjnej dla uczniów, w tym dokonując wyraźnego zróżnicowania podmiotowego w aspekcie dopuszczalności udzielania pomocy materialnej ze środków publicznych, a co za tym idzie także ze środków budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art. 90b ust. 1 ustawy). Tylko w jednym przepisie ww. rozdziału ustawy stanowi się wyraźnie o uprawnieniu ucznia szkoły niepublicznej do pomocy udzielanej ze środków publicznych, a mianowicie wyłącznie do pomocy materialnej o charakterze socjalnym. W świetle bowiem art. 90b ust. 4 ustawy świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendium szkolne, zasiłek szkolny) przysługują również: 1) uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki, 2) słuchaczom niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia. Zważyć przy tym należy, że wskazany wyżej ust. 4 art. 90b ustawy poprzedza ust. 3, w którym ustawodawca jednoznacznie zawęża krąg podmiotów uprawnionych do pomocy materialnej ze środków publicznych w pełnym zakresie, tj. pomocy materialnej o charakterze socjalnym oraz motywacyjnym (m.in. stypendium za wyniki w nauce); pomijając pkt 2 dotyczący wychowanków publicznych i niepublicznych ośrodków wymienionych w tym punkcie, pomoc ta przysługuje wyłącznie uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych (pkt 1). Zatem już w pierwszym artykule tegoż rozdziału ustawy, w którym ustawodawca dokonuje zasadniczego podmiotowego zróżnicowania w kontekście prawa do ubiegania się o konkretną pomoc ze środków publicznych, uczniów szkół niepublicznych wyłącza z grupy pozostałych uczniów (szkół publicznych oraz niepublicznych o uprawnieniach publicznych) z uprawnienia do ubiegania się o pomoc materialną o charakterze motywacyjnym (stypendia za wyniki w nauce). Pozostałe przepisy rozdziału 8a ustawy, w tym zwłaszcza art. 90p oraz art. 90s, są oczywistą konsekwencją i zarazem potwierdzeniem istniejącego z woli ustawodawcy zróżnicowania podmiotowego w dostępie do pomocy materialnej ze środków publicznych. Przyjęte w ustawie zróżnicowanie nie jest przypadkowe i niezamierzone lecz słuszne i celowe, albowiem w świetle całej regulacji zawartej w ustawie zachodzą istotne różnice pomiędzy szkołami publicznymi i niepublicznymi o uprawnieniach szkół publicznych a szkołami niepublicznymi. Dotyczy to zwłaszcza niewątpliwego zróżnicowania zakresu ustawowych zadań i obowiązków realizowanych w szkołach publicznych i niepublicznych, którego fundamentem są postanowienia art. 7 ust. 1 oraz ust. 2 i 3 ustawy. Z regulacji tej wynika bezsprzecznie, że wymienione tam warunki zobowiązane są spełniać w prowadzonej działalności edukacyjnej tylko szkoły publiczne i szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół niepublicznych. W kontekście zatem kwestii prawa do pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym (stypendia za wyniki w nauce dla uczniów szczególnie uzdolnionych) podkreślenia wymaga, że szkoła niepubliczna nie jest zobowiązana do: realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego, zatrudniania nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach, prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania ustalonej dla szkół publicznych, realizacji ustalonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów. W świetle powyższego nie może dziwić i zastanawiać, że ustawodawca wyłączył uczniów szkół niepublicznych z uprawnienia do pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym ze środków publicznych, albowiem uczniowie ci nie są poddani ustalonym i jednolitym w stosunku do uczniów szkół publicznych zasadom dotyczącym zwłaszcza przyjętej podstawy programowej kształcenia ogólnego, a w szczególności zasadom oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz egzaminów i sprawdzianów. Co więcej, wyłączenie to wychodzi naprzeciw podnoszonej przez organ nadzoru zasadzie równości (art. 32 Konstytucji RP), z której wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej klasy (kategorii). Nie do przyjęcia jest aby w aspekcie uprawnienia do pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym uczniowie szkół niepublicznych byli w jednej grupie wraz z uczniami szkół publicznych tylko dlatego, jak tego oczekuje organ nadzoru, że są również uczniami określonego typu szkoły. Stypendium za wyniki w nauce (motywacja) jest w istocie nagrodą, o którą

potencjalni beneficjenci powinni ubiegać się na równych zasadach według jednolitych warunków i kryteriów - cecha wspólna, a ta nie występuje pomiędzy uczniami szkół publicznych i uczniami szkół niepublicznych. W przeciwnym wypadku należałoby uznać, że w zakresie regulacji dotyczącej stypendium za wyniki w nauce, zawartej w ustawie, sam ustawodawca naruszył zasadę wynikającą z art. 32 Konstytucji RP. W świetle przedstawionej powyżej argumentacji trudno zaakceptować twierdzenie, że jednostka samorządu terytorialnego uruchamiając z własnej inicjatywy program stypendialny, w zakresie określonym w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy, powinna objąć postanowieniami tego programu również uczniów szkół niepublicznych. Zakres delegacji, o której mowa w art. 90t ust. 4, nie uzasadnia i nie zwalnia - jak chodzi o ustalenie osób lub grup osób uprawnionych do pomocy - z uwzględnienia pozostałych regulacji zawartych w ustawie. Wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży poprzez stypendia za wyniki w nauce jest udzielaniem pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym. Zatem niepodobna uznać, by w aspekcie zaskarżonej uchwały Rada Miasta Katowice miała zachować się odmiennie niż ustawodawca, który z pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym wyłączył uczniów szkół niepublicznych.